

Na temelju članka 17. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, broj 82/15) i članka, 37. Statuta Grada Jastrebarskog (Službeni glasnik Grada Jastrebarskog, broj 07/09, 02/13 i 03/13), Gradsko vijeće grada Jastrebarskog na ___ sjednici Gradskog vijeća, održanoj _____ 2016. godine, donosi

SMJERNICE ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE GRADA JASTREBARSKOG ZA RAZDOBLJE 2016. – 2019. GODINE

UVOD

Civilne zaštite je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite redovno djeluje putem preventivnih i planskih aktivnosti, razvoja i jačanja spremnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Načela sustava civilne zaštite su opća načela: načelo humanosti i načelo zabrane diskriminacije te načela operativnog djelovanja sustava civilne zaštite: načelo supsidijarnosti, načelo solidarnosti i načelo kontinuiteta djelovanja.

Jedinice lokalne samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

Jedinice lokalne samouprave dužne su jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na njihovom području sukladno procjeni rizika od velikih nesreća i planu djelovanja civilne zaštite, a ako postojećim operativnim snagama ne mogu odgovoriti na posljedice utvrđene procjenom rizika, dužne su osnovati dodatne postrojbe civilne zaštite.

Jedinice lokalne samouprave za potrebe pripravnosti i reagiranja kod velikih nesreća i katastrofa organiziraju sudjelovanje volontera radi provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

U slučaju velike nesreće stožer civilne zaštite jedinice lokalne samouprave organizira volontere u provođenju određenih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

Predstavničko tijelo, na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, izvršava sljedeće zadaće:

- u postupku donošenja proračuna razmatra i usvaja godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine
- donosi procjenu rizika od velikih nesreća
- donosi odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite
- donosi odluku o osnivanju postrojbi civilne zaštite
- osigurava financijska sredstva za izvršavanje odluka o financiranju aktivnosti civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi prema načelu solidarnosti.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave izvršava sljedeće zadaće:

- donosi plan djelovanja civilne zaštite
- donosi plan vježbi civilne zaštite
- priprema i dostavlja predstavničkom tijelu prijedlog odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i prijedlog odluke o osnivanju postrojbi civilne zaštite
- kod donošenja godišnjeg plana nabave u plan uključuje materijalna sredstva i opremu snaga civilne zaštite
- donosi odluke iz svog samoupravnog djelokruga radi osiguravanja materijalnih, financijskih i drugih uvjeta za financiranje i opremanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
- odgovorno je za osnivanje, razvoj i financiranje, opremanje, osposobljavanje i uvježbavanje operativnih snaga sukladno usvojenim smjernicama i planu razvoja sustava civilne zaštite
- izrađuje i dostavlja predstavničkom tijelu prijedlog procjene rizika od velikih nesreća i redovito ažurira procjenu rizika i plan djelovanja civilne zaštite
- osigurava uvjete za premještanje, sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje te izvršavanje zadaća u provedbi drugih mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša
- osigurava uvjete za raspoređivanje pripadnika u postrojbe i na dužnost povjerenika civilne zaštite te vođenje evidencije raspoređenih pripadnika
- osigurava uvjete za vođenje i ažuriranje baze podataka o pripadnicima, sposobnostima i resursima operativnih snaga sustava civilne zaštite
- uspostavlja vođenje evidencije stradalih osoba u velikim nesrećama i katastrofama.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite osnovanih za područje te jedinice u velikim nesrećama i katastrofama uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite.

Gradonačelnik je dužan osposobiti se za obavljanje poslova civilne zaštite u roku od šest mjeseci od stupanja na dužnost, prema programu osposobljavanja koji provodi Državna uprava.

1. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Cilj je definiranje snaga i materijalno tehničkih sredstava kojima gradonačelnik raspolaže u slučaju pojave ugroze i uspostava sustava jasnih ovlasti i nadležnosti, odnosno, jedinstvene koordinacije djelovanja sustava.

Operativne snage sustava civilne zaštite na području Grada Jastrebarskog su:

- a) stožer civilne zaštite*
- b) operativne snage vatrogastva*
- c) operativne snage Hrvatskog Crvenog križa*
- d) operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja*
- e) udruge*
- f) postrojbe civilne zaštite*
  - Tim civilne zaštite opće namjene*
- g) povjerenici civilne zaštite*
- h) koordinatori na lokaciji*
- i) pravne osobe u sustavu civilne zaštite.*

a) stožer civilne zaštite

Stožer civilne zaštite je stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Stožer civilne zaštite obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvija plan djelovanja sustava civilne zaštite na svom području, upravlja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavlja poslove informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Gradonačelnik Grada Jastrebarskog Odlukom osniva stožer civilne zaštite i imenuje načelnika, zamjenika načelnika i članove stožera od predstavnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, upravnih tijela Grada Jastrebarskog i drugih pravnih osoba od osobite važnosti za sustav civilne zaštite jedinice lokalne samouprave.

Radom stožera civilne zaštite rukovodi načelnik stožera, a kada se proglašava velika nesreća, rukovođenje preuzima izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave/gradonačelnik.

Stožer civilne zaštite može od znanstvenih i drugih institucija, zavoda, javnih poduzeća i ustanova tražiti pružanje stručne pomoći i savjeta, radi poduzimanja učinkovitih operativnih mjera za zaštitu pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, građana, materijalnih i kulturnih dobara te okoliša.

b) Operativne snage vatrogastva

Operativne snage vatrogastva su vatrogasne postrojbe i druge operativne snage vatrogastva određene posebnim propisima kojima se uređuje područje vatrogastva.

Operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama te su dužne djelovati u sustavu civilne zaštite u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, Zakona o sustavu civilne zaštite, planovima djelovanja civilne zaštite i Državnim planom djelovanja civilne zaštite.

c) Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa

Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa i planovima donesenih na temelju posebnog propisa kojim se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa, odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i Državnom planu djelovanja civilne zaštite.

d) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatske gorske službe spašavanja, Zakona o sustavu civilne zaštite, planovima civilne zaštite i Državnom planu djelovanja civilne zaštite.

e) Udruge

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite (npr. kinološke djelatnosti, podvodne djelatnosti, radio-komunikacijske, zrakoplovne i druge tehničke djelatnosti), pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite, svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnosti temeljnih operativnih snaga i specijalističkih i intervencijskih postrojbi civilne zaštite te se uključuju u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i planovima civilne zaštite.

Udruge koje su nositelji pojedinih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite određuju se i navode u planovima djelovanja civilne zaštite.

Udruge imaju pravo na naknadu stvarnih troškova za sudjelovanje u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na teret proračuna Grada Jastrebarskog, Proračuna Zagrebačke županije ili državnog proračuna Republike Hrvatske, ovisno na čiji su zahtjev sudjelovali u aktivnostima civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Izvršno tijelo jedinica lokalne samouprave međusobne odnose s udrugama reguliraju sporazumima kojima se utvrđuju zadaće udruga u sustavu civilne zaštite, uvjeti pod kojim se udruge uključuju u aktivnosti sustava civilne zaštite te financijska sredstva (donacije)

namijenjena jačanju sposobnosti udruga za provođenje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Radi osposobljavanja za sudjelovanje u sustavu civilne zaštite udruge samostalno provode osposobljavanje svojih članova i sudjeluju u osposobljavanju i vježbama s drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite na svim razinama.

f) Postrojba civilne zaštite

Za sudjelovanje u mjerama i aktivnostima u sustavu civilne zaštite, sukladno procjeni rizika, mogu se osnovati postrojba civilne zaštite – Timovi civilne zaštite opće namjene, sukladno Uredbi o sastavu i strukturi postrojbi civilne zaštite, koju donosi Vlada Republike Hrvatske.

g) povjerenici civilne zaštite

Gradonačelnik imenuje Povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika za pojedinačnu stambenu građevinu, više stambenih građevina, ulice i dijelove ulica, mjesne odbore ili manja naselja.

Za sudjelovanje u mjerama i aktivnostima u sustavu civilne zaštite na području Grada Jastrebarskog, a sukladno procjeni rizika, određuju se povjerenici i njihovi zamjenici po pojedinim mjesnim odborima i gradskim četvrtima.

Povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik:

- sudjeluju u pripremanju građana za osobnu i uzajamnu zaštitu te usklađuju provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite
- daju obavijesti građanima o pravodobnom poduzimanju mjera civilne zaštite te javne mobilizacije radi sudjelovanja u sustavu civilne zaštite
- sudjeluju u organiziranju i provođenju evakuacije, sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite
- organiziraju zaštitu i spašavanje pripadnika ranjivih skupina
- provjeravaju postavljanje obavijesti o znakovima za uzbunjivanje u stambenim zgradama na području svoje nadležnosti i o propustima obavješćuju inspekciju civilne zaštite.

h) Koordinator na lokaciji

Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Koordinatora na lokaciji, sukladno specifičnostima izvanrednog događaja, određuje načelnik stožera civilne zaštite iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

i) Pravne osobe u sustavu civilne zaštite

U slučaju prijetnje, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa pravne osobe koje su odlukama predstavničkog tijela Grada Jastrebarskog određene od interesa za sustav civilne zaštite, dužne su u operativnim planovima izraditi plan o načinu organiziranja provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite, posebnih propisa i njihovih općih akata.

Pravna osoba koja u području svoje nadležnosti utvrdi prijetnju za nastanak izvanrednog događaja, velike nesreće i/ili katastrofe dužna je o tome bez odgode obavijestiti nadležni centar 112.

Pravna osoba dužna je odazvati se zahtjevu načelnika stožera civilne zaštite Grada Jastrebarskog, načelnika stožera civilne zaštite Zagrebačke županije i načelnika Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske te sudjelovati s ljudskim snagama i materijalnim resursima u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Stvarno nastali troškovi djelovanja pravnih osoba u situacijama iz prethodnog stavka, podmiruju se iz proračuna Grada Jastrebarskog, proračuna Zagrebačke županije ili državnog proračuna Republike Hrvatske, ovisno na čiji su zahtjev sudjelovali u aktivnostima civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Pravne osobe dužne su na poziv nadležnog tijela omogućiti svojim zaposlenicima koji su raspoređeni u operativne snage sustava civilne zaštite sudjelovanje u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

2. PROVOĐENJE POJEDINIH MJERA CIVILNE ZAŠTITE

Sklanjanje

Na području grada Jastrebarskog nalazi se 10 smještajnih objekata sveukupnog smještajnog kapaciteta za stotinjak osoba te objekt bivšeg hotela JASKA, kapaciteta 102 ležaja.

Da bi se posljedice ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša smanjile na najmanju moguću mjeru, potrebno je u promatranom periodu :

- uspostaviti optimalan odgovor na ugrožavanja sa stanovišta prostornog planiranja, uređenja, organizacije, razvoja i izgradnje prostora te je neophodno i mjere civilne zaštite postaviti integralno, u svim vrstama učešća u prostornom planiranju,
- naložiti da se osiguraju građenja skloništa sukladno s Planom urbanističkih mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti i propišu kriterije za gradnju skloništa,
- naložiti pravnim osobama koje imaju u vlasništvu skloništa permanentno izdvajanje sredstava za tekuće održavanje skloništa, tehničku kontrolu i investicijsko održavanje skloništa.

Uzbunjivanje

Uzbunjivanje stanovništva i informiranje o vrsti i razmjerima ugroze u nadležnosti je Državne uprave za zaštitu i spašavanje Područnog ureda Zagreb, koji postupaju sukladno Pravilniku o uzbunjivanju stanovništva.

Iako jedinice lokalne samouprave nemaju obveze u razvijanju ovog sustava, Grad Jastrebarsko je putem VZGJ isti razvio, te je potrebno raditi na njegovom održavanju i usavršavanju i osigurati informiranost stanovništva o stanju sustava za uzbunjivanje na području Grada Jastrebarskog.

Slijedom rečenog, DUZS Područni ured Zagreb bi trebao kontinuirano izvještavati o stanju sustava uzbunjivanja i obavješćivanja na način da njihovo izvješće postane sastavni dio Izvješća o stanju civilne zaštite na području grada.

Informiranost podrazumijeva analizu sustava na način da se:

- utvrdi stupanj tehničke opremljenosti sustava na cijelom području Grada Jastrebarskog,
- kritična mjesta gdje sustav uzbunjivanja nije u funkciji ili je u stanju koji ne omogućava pravovremeno upozoravanje stanovništva,
- obavijesti o planiranim ulaganjima u sustav u narednom periodu.

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja veći broj ljudi, (škole, vrtići, sportske dvorane, stadioni i sl.) dužni su:

- uspostaviti i održavati odgovarajući sustav uzbunjivanja građana,
- povezati sustav sa županijskim centrom 112.

3. ZAŠTITA OKOLIŠA

Zakon o zaštiti okoliša („NN“ 80/13, 153/13 i 78/15), Nacionalna strategija zaštite okoliša i Strateški plan zaštite okoliša dale su odrednice i usmjerenja za dugoročno upravljanje okolišem u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem, kao i osnove za usklađivanje gospodarskih, tehničkih, znanstvenih, obrazovnih, organizacijskih i drugih mjera s ciljem zaštite okoliša.

Sukladno Uredbi o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“ 44/14), utvrđena je obveza izvještavanja gospodarskih subjekata o činjenici proizvodnje, skladištenja, prerade, rukovanja, prijevoza i skupljanja opasnih tvari.

Agencija za zaštitu okoliša Republike Hrvatske formirati će registar rizičnih i potencijalno rizičnih postrojenja iz kojega će biti vidljivi gospodarski subjekti na području Grada Jastrebarskog koji proizvode, skladište, prerađuju ili prevoze opasne tvari.

4. PLANSKI DOKUMENTI

Zakon o sustavu civilne zaštite te Pravilnici koji proizlaze iz njega, utvrdio je jedinicama lokalne i područne samouprave izradu planskih dokumenata, sa ciljem usklađenog djelovanja raspoloživih resursa u odgovoru na velike nesreće i katastrofe.

Uvažavajući Zakonom utvrđene obveze kao i potrebu da se prije svega vlastitim snagama i sredstvima zaštiti stanovništvo i sva materijalna dobra na prostoru Grada Jastrebarskog potrebno je izraditi slijedeće dokumente:

- *Procjenu rizika od velikih nesreća*
- *Plan djelovanja civilne zaštite*

5. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU CIVILNE ZAŠTITE

Nesreća bilo kojeg oblika i obima rijetko koga ostavlja ravnodušnim. Ljudi u takvim situacijama različito reagiraju, pojedini su skloni panici, neki traže pomoć, većina ne zna kako pravilno reagirati, što ponekad može imati kobne posljedice.

U pravcu postizanja pravilnog postupanja i smanjenja štete potrebno je konstantno educirati stanovništvo na slijedeći način:

- provođenje informiranja građana putem sredstava javnog priopćavanja,
- provođenje informiranja građana kroz rad mjesnih odbora i drugih institucija,
- prema postojećem kalendaru, obilježavanje svih datuma od značaja za zaštitu i spašavanje ,
- prezentacije rada redovnih snaga civilne zaštite,
- uvrštavanjem na web stranicu Grada Jastrebarskog informacije o sustavu civilne zaštite, o načinu ponašanja u kriznim situacijama, kao i sve ostale informacije koje će doprinijeti osjećaju sigurnosti građana u funkcioniranje cjelokupnog sustava civilne zaštite.

6. SURADNJA NA POLJU CIVILNE ZAŠTITE

Suradnja na polju civilne zaštite ima za cilj razmjenu iskustava, podataka, znanja i vještina sa odgovarajućim institucijama civilne zaštite iste razine.

U tom smislu potrebno je u promatranom razdoblju:

- uspostaviti kontakte sa Zagrebačkom županijom, budući da se sustav civilne zaštite u kriznim situacijama, među ostalima, temelji na načelu solidarnosti u pružanju pomoći,
- uspostaviti kontakte sa susjednim gradovima i općinama, budući da se sustav civilne zaštite u kriznim situacijama, među ostalima, temelji na načelu solidarnosti u pružanju pomoći,

7. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Kroz financiranje sustava civilne zaštite potrebno je postići racionalno, funkcionalno i učinkovito djelovanje sustava civilne zaštite te je u Proračunu Grada Jastrebarskog potrebno osigurati sredstva za financiranje sustava civilne zaštite, imajući u vidu odredbe Zakona o sustavu civilne zaštite i odredbe posebnih propisa.

Slijedom rečenog, potrebno je osigurati financijska sredstva za:

- stožer civilne zaštite
- vatrogasne postrojbe,
- postrojbe civilne zaštite (opremanje i smotriranje),
- službe i pravne osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti,
- udruge koje se bave zaštitom i spašavanjem temeljem posebnih propisa na području Grada Jastrebarskog (Crveni križ , Gorska služba spašavanja),
- ostale udruge od interesa za zaštitu i spašavanje,
- unapređenje sustava civilne zaštite (edukacija, intelektualne usluge, promidžba, vježbe),
- naknade mobiliziranim pripadnicima timova civilne zaštite,
- naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provođenja mjera civilne zaštite.

8. ZAKLJUČAK

Jedino razvijen i usklađen sustav civilne zaštite u mogućnosti je odgovoriti na raznolike prijetnje i ugroze koje se mogu javiti i ugroziti živote građana i uništiti stečena materijalna dobra.

Dobra povezanost svih subjekata civilne zaštite doprinosi njegovoj učinkovitosti ali i doprinosi racionalnom trošenju financijskih sredstava iz proračuna.

Slijedeći ove Smjernice u aktivnostima i rokovima izvršavanja, očekuje se da će Grad Jastrebarsko na kraju planiranog razdoblja imati :završene sve aktivnosti oko izrade planskih dokumenata, završene sve aktivnosti oko izrade planskih dokumenata službi i pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti, formirane postrojbe civilne zaštite, barem djelomično popunjene postrojbe materijalno-tehničkim sredstvima, educirane sve strukture upravljanja i zapovijedanja i izvršenja, educirane pripadnike postrojbi civilne zaštite te višu razinu informiranosti građana o sustavu civilne zaštite, a samim time i veće povjerenje u sustav.

KLASA:

URBROJ:

U Jastrebarskom, 2016.

PREDSJEDNICA
GRADSKOG VIJEĆA
GRADA JASTREBARSKOG
Željka Kovačić, prof.